

# Jahiseltside ning veterinaar- ja toiduameti tööleping

Veterinaar- ja toiduamet (VTA) sõlmib töövõtulepingu kõigi soovi avaldanud jahiseltsidega (kaasa arvatud klubid, ühingud vms), kes on kantud äriregistrisse juriidiliste isikutena.

Nimetatud töövõtuleping hõlmab kaht teenust:

- kütitud ja sigade Aafrika katkule positiivseks osutunud ning hukkununa leitud metssigade kõrvaldamise teenus;
- üle ühe aasta vanuste metsseaemiste kütimise ja kütitud emise organmaterjali lähimasse veterinaarkeskusesse toimetamise teenus.

Teenuste osutamise käik

1. Kütitud ja sigade Aafrika katkule positiivseks osutunud metssea kõrvaldamine

1.1. Kui jahimees on metssea kütinud, võtab ta kütitud metssealt sigade Aafrika katku diagnoosimiseks ja laboriuuringute tegemiseks vereproovid. Tarvikud proovide võtmiseks saab jahimees kohalikust veterinaarkeskusest. Proovid tuleb pakkida lekkekindlalt ja toimetada koos kaaskirjaga (mille vorm on kättesaadav ka Eesti Jahimeeste Seltsi (EJS) kodulehel) kohalikku veterinaarkeskusesse, kes toimetab proovid uuringuteks laborisse. Labor annab vastused umbes kolme tööpäeva jooksul. Selleks ajaks võib jahimees metssea lihakeha toimetada VTA poolt Eesti Jahimeeste Seltsi kasutusse antud külmkambrisse, mille asukohtadest annab teavet EJS, või toimetada mujale turvaliseks hoiustamiseks. Metssea transportimisel tuleb lihakeha pakendada paksematesse lekkekindlatesse kilekottidesse, et vältida katkuviruse levikut.

1.2. Kui metsseal on diagnoositud sigade Aafrika katk, siis tuleb korjus toimetada lähimasse kogumiskonteinerisse. Konteinerite asukohad on toodud ära VTA ja jahiseltsi lepingu lisa ning on õige varsti kättesaadavad ka EJS-i kodulehel. Korjuse konteinerisse toimetamiseks tuleb jahimehel ühendust võtta selle jahimehega, kellel on konteineri võti. Kui konteiner on täitunud, tuleb sellest samuti teavitada jahimeest, kellel on konteineri võti. Tema omakorda teavitab VTA-d, misjärel VTA korraldab konteineri vahetamise (AS Vireen).

Kui metsseakorjust pole võimalik konteinerisse toimetada, tuleb korjus matta kohapeal nii, et see on kaetud vähemalt 0,5-meetrise pinnasekihiga. Kohad, mis on puutunud kokku

katku nakatunud metsseakorjusega, tuleb hoolikalt pesta ja desinfitseerida. Kui kogumiskonteiner asub liialt kaugel ja on tekkinud ilmselge vajadus paigutada uus konteiner, siis tuleb jahiseltsil pöörduda lähima veterinaarkeskuse poole, kes edastab teate konteinerivajadusest VTA-le, kes seejärel omakorda teavitab AS-i Vireen, kes paigutab konteineri esimesel võimalusel.

Jahiseltsi esindajale antakse konteineri võti. Tema kui võtmete valdaja kontaktandmed lisatakse konteineri asukohtade nimekirja. Kui AS Vireen toob konteineri jahiseltsi soovitud kohta esimest korda, siis võetakse ühendust konteinerit valdava jahiseltsi esindajaga ja lepatakse kokku konteineri paigutamise aeg. Kui konteiner vahetatakse, siis pole jahiseltsi esindaja kohalolek vajalik, küll aga peab jahiseltsi esindaja teadma konteineri vahetamise fakti ja aega.

1.3. VTA ja jahiseltsi töövõtulepingu kohaselt maksab VTA sigade Aafrika katku nakatunud metsseakorjuse kõrvaldamise eest (kogumiskonteinerisse toimetamine või matmine) hüvitist 35 eurot (sisaldab käibemaksu).

Hüvitise saamise eeldused on järgmised: 1) jahimees on võtnud kütitud metsealt proovid ja toimetanud need nõuete kohaselt veterinaarkeskusesse (sh on täitnud kaaskirja); 2) metsseal on diagnoositud sigade Aafrika katk; 3) jahimees on metsseakorjuse kõrvaldanud: toimetanud konteinerisse või matnud kohapeal; 4) jahimees on ise täitnud või seda on teinud jahiseltsi esindaja jahimehe teabe alusel VTA koostatud kõrvaldatud metssigade aruande (lisatakse VTA töövõtulepingule).

1.4. Aruanne ühe kalendrikuu jooksul kõrvaldatud metsseakorjuse kohta edastatakse VTA kontaktisikule järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks. VTA kontrollib aruande õigsust ja kui kõik on nõuetekohane, siis allkirjastab VTA kontaktisik aruande ning edastab selle jahiseltsile, misjärel koostab jahiselts aruande põhjal VTA-le arve ja edastab arve samuti VTA kontaktisikule. VTA tasub arve 20 kalendripäeva jooksul.

## 2. Hukununa leitud metssea kõrvaldamine

2.1. Kui jahimees leiab lõpnud metssea, siis tuleb juhiste saamiseks pöörduda kohaliku veterinaar keskuse poole. Proovi sigade Aafrika katku uuringuteks võtab üldjuhul volitatud veterinaararst. Kui see pole mingil põhjusel võimalik, võib proovi võtta jahimees ja toimetada selle volitatud veterinaararsti kätte või kohalikku veterinaar keskusesse. Prooviga peab kaasas olema sigade Aafrika katku uuringu kaaskiri, mille vormistab volitatud veterinaararst.

2.2. Lõpnud metsseakorjus tuleb matta kohapeal nii, et see on kaetud vähemalt 0,5-meetrise pinnasekihiga. Kui korjus asub inimeste liikumisalade või loomakasvatushoonete lähedal või kui ilmastikutingimused ja keskkond seda ei võimalda, tuleb korjus toimetada selleks ettenähtud konteinerisse. Korjus tuleb pakkida tugevatesse kilekottidesse, milles transportida ja asetada konteinerisse.

2.3. VTA ja jahiseltsi töövõtulepingu alusel maksab VTA lõpnuna leitud Aafrika sigade katku nakatunud metssea korjuse matmise eest 70 eurot (koos käibemaksuga) hüvitist ja konteinerisse toimetamisel 35 eurot (sisaldab käibemaksu) hüvitist.

Hüvitise saamise eeldused on järgmised: 1) volitatud veterinaararst on võtnud korjuselt vajalikud organmaterjali-proovid või on seda teinud jahimees volitatud veterinaararsti ja/või veterinaar keskuse spetsialistide juhendamisel ja teadmisel ning vormistatud on nõuetekohane kaaskiri organmaterjali laboriuuringute tegemiseks; 2) jahimees on korjuse kõrvaldanud eelistatult matmise teel või kui leidmiskoht asub inimeste liikumisalade või loomakasvatushoonete lähedal, ilmastikutingimused või keskkond ei võimalda matmist, on jahimees toimetanud korjuse kogumiskonteinerisse; 3) jahimees on ise täitnud või seda on teinud jahiseltsi esindaja jahimehe info alusel VTA koostatud kõrvaldatud metssigade aruandevormi (lisatakse VTA töövõtulepingule).

VTA rõhutab, et aruanne tuleb täita tegelikest andmetest lähtudes. VTA ei aktsepteeri, kui jahimees või jahiselts kannab aruandesse ebatõeseid andmeid. Kui jahimees märgib, et on matnud lõpnud metssea, kuid tegelikult matnud hoopis kütitud metssea, siis võib see tuua kaasa olukorra, mille tõttu tauditõrjemeetmed ei õigusta ennast, sest tuginevad ebaõigele statistikale.

2.4. Aruande esitamise korda ja VTA hüvitise väljamaksmist käsitleb artikli punkt 1.4.

3. Üle ühe aasta vanuste metsseamiste küttimine ja kütitud emise organmaterjali lähimasse veterinaar keskusesse toimetamine

3.1. Kui jahimees kütib üle ühe aasta vanuse emise, siis eemaldab ta selle tõenduseks suguküpse emise välissuguorganid (vulva). Seega on ainult välissuguorganid tõendusmaterjal. Emakat ei ole vaja eemaldada. Emiselt eemaldatud organmaterjal tuleb pakendada läbipaistvasse kilekotti (Minigrip), nii et selle sisu on äratuntav ilma pakendit avamata.

3.2. Organmaterjal tuleb seejärel toimetada lähimasse veterinaar keskusesse. Organmaterjal ei tohi olla külmutatud ja nakkuse edasikandumise vähendamiseks ei tohi pakend olla väljastpoolt määratud verega vms. Veterinaar keskusesse viimisel tuleb kaasa võtta jahiluba, kus on näha andmed kütitud emise kohta.

3.3. Metssearümbaga tuleb toimida nii nagu on kirjeldatud artikli punktis 1.

3.4. VTA ja jahiseltsi töövõtulepingu alusel maksab VTA üle ühe aasta vanuse metsseamiste küttimise ja organmaterjali lähimasse veterinaar keskusesse toimetamise eest hüvitist 120 eurot (koos käibemaksuga). Hüvitise saamise eeldused on järgmised: 1) jahimehel on olemas ja ka veterinaar keskuses ette näidata asjakohane jahiluba; 2) kütitud emise on suguküps, üle ühe aasta vanune. Jahimees on eemaldanud tema välissuguorganid (vulva), pakendanud selle nõuetekohaselt ja toimetanud lähimasse veterinaar keskusesse; 3) jahimees on ise täitnud või seda on teinud jahiseltsi esindaja jahimehe info alusel VTA koostatud metssea emiste küttimise aruandevormi (lisatakse VTA töövõtulepingule).

3.5. Aruande esitamise korda ja hüvitise väljamaksmist käsitleb artikli punkt 1.4.

Jahiseltsidel, kes ei ole veel avaldanud soovi sõlmida VTA-ga kõnealune töövõtuleping, tuleb pöörduda VTA juristi Astrid Matsoo poole (astrid.matsoo@vet.agri.ee). E-posti teel saab edastada jahiseltsi andmed: nimi, registrikood, aadress, allkirjaõigusliku esindaja andmed, kontaktisik ja kontaktandmed ning pangarekviisiidid. Jahiseltsel on Eestis palju, seetõttu võib lepingute vormistamine ja edastamine jahiseltsidele võtta veidi aega. Lepingu kohaselt võib osutada kõnealuseid teenuseid alates 1. jaanuarist 2016. Seega, kui jahiselts, kes ei ole veel allkirjastanud töövõtulepingut VTA-ga, kütib emise või kõrvaldab metssea, on siiski võimalik hüvitist saada eeldusel, et leping peatselt allkirjastatakse ja jahiselts vormistab osutatud teenuste kohta korrektsed aruanded. Leping kehtib selle aasta lõpuni.

Astrid Matsoo, veterinaar- ja toiduameti jurist